

Brabant 2011

Verantwoording op Hoofdpijnen

Inhouds- opgave

4	Inleiding
8	Ontwikkelingen in 2011
10	Afronding vorige bestuursperiode
14	'Tien voor Brabant'
16	Transitie
20	Overige ontwikkelingen
22	Overall beeld realisatie 2011
26	Bestuur
30	Verkeer en vervoer
34	Water
38	Milieu
42	Natuur, bos en landschap
44	Sociaal economische zaken
48	Jeugd, cultuur en samenleving
52	Ruimtelijke ontwikkeling
56	Revitalisering landelijk gebied
58	Wonen
60	Investeringsagenda
64	Bedrijfsvoering
68	Contact

Inleiding

Een overgangsjaar, een transitiejaar, een crisisjaar. Terwijl de gevolgen van de euro- en schuldencrisis voelbaar zijn op de woning- en arbeidsmarkt en in de overheidsfinanciën, maakte de provincie in 2011 de overstap van bestuursakkoord 'Vertrouwen in Brabant' naar 'Tien voor Brabant'. In lijn met de Agenda van Brabant plaatsten we kordate, nieuwe beleidsaccenten, voerden we bezuinigingen door en pasten we de organisatie aan.

Dat alles had veel impact. In 2011 koos de provincie een nieuw profiel: meer focus op de kerntaken op het terrein van ruimtelijke, economische en culturele infrastructuur, minder zelf doen en meer gericht op het samenbrengen van partners in de regio, minder bijdragen in projecten van derden en meer samen met derden participeren in kansrijke ontwikkelingen.

Ook deze Verantwoording op Hoofddlijnen past in dit nieuwe profiel. Maakten we voorheen aan de hand van de jaarrekening een Bestuurlijke Samenvatting, voortaan presenteren we een Verantwoording op Hoofddlijnen. Voor het eerst over het jaar 2011. Zie het als een jaarverslag-in-één-oogopslag. Was de Bestuurlijke Samenvatting een verkorte weergave van het uitgevoerd beleid, prestaties en de middelen zoals die in de jaarrekening staan, de Verantwoording op Hoofddlijnen geeft meer een algemeen overzicht.

De hoofdzaken in de jaarrekening worden gekoppeld aan de belangrijkste (maatschappelijke) ontwikkelingen die het reilen en zeilen van de provincie raken.

De Verantwoording op Hoofddijnen is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1, het algemene deel, schetsen wij op basis van een aantal ontwikkelingen/rode draden een overall beeld van de provincie in 2011 in haar maatschappelijke context.

In hoofdstuk 2, het specifieke deel, beschrijven we per begrotingshoofdstuk onze doelstellingen, of we op koers liggen, de meest aansprekende resultaten in 2011 en hoeveel geld hiervoor is gebruikt.

Ontwikkelingen in 2011

Inleiding

Verkiezingen, een nieuwe coalitie, een nieuw College van Gedeputeerde Staten én een nieuw bestuursakkoord: 2011 was een intensief jaar. Binnen twee maanden presenteerden we de Uitvoeringsagenda Tien voor Brabant met daarin 49+4 speerpunten, inclusief de zes investeringsprojecten. Al in 2011 boekten we hier resultaten.

Tegelijkertijd werkten we hard aan de afronding, realisatie en evaluatie van de doelstellingen en projecten uit de bestuursperiode 2007 - 2011 'Vertrouwen in Brabant'.

Ten slotte zijn de bezuinigingen, voortvloeiend uit de Agenda van Brabant, verwerkt.

Afronding vorige bestuursperiode

2011 was het laatste uitvoeringsjaar van het Bestuursakkoord 'Vertrouwen in Brabant'. Eén van de rode draden in de begroting 2011 was dan ook een laatste krachtsinspanning voor het realiseren van de prestaties en de afronding van de zes programmalijnen uit het Bestuursakkoord: Mooi, Schoon, Bereikbaar, Dynamisch, Perspectiefrijk en Verbindend. Binnen deze zes programmalijnen werden - binnen een provinciaal budget van € 820 miljoen voor de gehele bestuursperiode - zo'n 130 projecten uitgevoerd. De projecten die in 2011 zijn afgerond worden verantwoord in de betreffende hoofdstukken van de jaarrekening 2011.

Evaluatie bestuursakkoord

We evalueren in 2011 het bestuursakkoord 'Vertrouwen in Brabant'. De evaluatieresultaten werden in februari 2011 besproken in de diverse statencommissies. Uit de evaluatie kwam het bestuursakkoord 'Vertrouwen in Brabant' naar voren als een gedurfd en vernieuwend antwoord op de maatschappelijke opgaven van Brabant. Het provinciebestuur beseftte dat daarvoor een andere provincie met een nieuw profiel nodig is: een profiel van flexibel, effectief en proactief inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. En van samenwerking aangaan met maatschappelijke partners. Het zijn ambities en opgaven die ook in deze nieuwe bestuursperiode onverminderd actueel zijn.

Er is veel bereikt in het kader van Vertrouwen in Brabant. Er zijn duidelijke, meetbare resultaten behaald: in het overgrote deel van de gevallen zijn de voorgenomen resultaten ook daadwerkelijk geboekt, soms zelfs meer dan afgesproken. Bij een aantal projecten was er, door het innovatieve karakter, meer opstarttijd nodig. Deze projecten konden daarom niet meer dan een impuls geven in de bestuursperiode zelf.

Samen Investeren in Brabant(Stad)

Een belangrijk traject dat naast (en deels als onderdeel van) Vertrouwen in Brabant speelde, was het investeringsprogramma ‘Samen Investeren in Brabant(Stad)’. Samen met de vijf grote steden investeerde de provincie fors in het woon- en vestigingsklimaat. In totaal gaat het om zo’n 150 projecten, die voor 2013 gerealiseerd moeten zijn. De verwachting is dat de totale gezamenlijke investering eind 2013 circa € 1 miljard bedraagt. Dutch Design Week, aanpassing van de Brabanthallen in Den Bosch, Virtueel Brabantstad: het zijn slechts enkele voorbeelden van projecten die in 2011 gerealiseerd zijn.

Maatregelenpakket

Ook Brabant kreeg in het begin van de vorige bestuursperiode te maken met economische malaise en de kredietcrisis. Als reactie daarop besloten Provinciale Staten al snel tot een afgewogen maatregelenpakket. Het doel: economische bedrijvigheid en de woningmarkt stimuleren.

Zo konden 70 bedrijven innoveren dankzij een lening vanuit het MKB Innovatiefonds en kregen 13 bedrijventerreinen versneld een make-over. Op het gebied van de woningmarkt ontvingen ruim 2.300 particulieren ondersteuning bij het kopen van een nieuwe woning. Ook begon de bouw van 3.650 nieuwbouwwoningen. Met extra leningen van de provincie ging ook de restauratie van monumenten van start. Verder investeerden we met deze maatregelen in de kansrijke ontwikkelingen voor Brabant. Zo riepen we de subsidieregeling voor elektrisch rijden in het leven. In totaal ging het uiteindelijk om een maatregelenpakket van € 222 miljoen, waarvan € 160 miljoen in de vorm van leningen.

Inmiddels zijn deze maatregelen afgebouwd. De (administratieve) afwikkeling en afronding vergt de komende jaren nog wel aandacht en capaciteit, zoals bij de Brabantse Verkoop Garantie.

'Tien voor Brabant'

Met het nieuwe bestuursakkoord, 'Tien voor Brabant', zetten we het gedachtegoed van de Agenda van Brabant voort. Centrale doelstelling is om tot de Europese top 5 van kennis- en innovatieregio's te gaan behoren. Direct na de installatie stelden we een uitvoeringsagenda op met 49 speerpunten. Later vulden we die aan met vier extra speerpunten op het gebied van Kennis & Onderzoek, Financiële beheersing, Communicatie & Internationalisering en Public Affairs & Branding. De lat ligt hoog, maar onze verwachtingen over het boeken van resultaten zijn realistisch. Mede door de samenloop met de afronding van het vorige bestuursakkoord staat er veel druk op de uitvoering.

Op sommige speerpunten boekten we in 2011 al concrete resultaten. Deze verantwoorden we in de betreffende hoofdstukken van de jaarrekening 2011. Bij de andere werken we de aanpak, samen met maatschappelijke partners, eerst verder uit. Concrete resultaten volgen dan ook iets later: integraal, samen en ondernemend aan de slag gaan met partners vraagt immers om een zorgvuldige voorbereiding en dat kost vaak tijd. Wij zijn er echter van overtuigd dat deze investering in tijd aan de voorkant zich op de langere termijn terugbetaalt: in goede, duurzame resultaten.

Transitie

In de inleiding noemden we 2011 een overgangsjaar tussen de oude en de nieuwe bestuursperiode. Toch was 2011 vooral ook het jaar van de 'transitie'. In lijn met de Agenda van Brabant gaven we invulling aan het nieuwe profiel van de provincie. De eerste resultaten hiervan worden al zichtbaar.

Ontwikkelende en participerende overheid

Zo zetten we de eerste stap naar een overheid die (meer) ontwikkelt en participeert. Duidelijk zichtbaar werd dit in onze aanpak van campusontwikkelingen, zoals bij het Oss LifeSciencePark, de Green Chemistry Campus en het Kempisch Bedrijvenpark. Maar ook bij de aanpak van grote erfgoedcomplexen en bij de invulling van onze nieuwe rol op het terrein van ruimtelijke ontwikkeling.

Integrale aanpak

Een tweede transitie is die naar een meer samenhangende, integrale aanpak. Zo stellen wij het nieuwe Economisch Programma niet alleen op vanuit een louter sectorale economische insteek, maar betrekken wij daarbij ook andere beleidssectoren om vanuit een integrale benadering verbindingen tussen de economie en bredere maatschappelijke prioriteiten te leggen. Een ander voorbeeld is het thema veiligheid. De lessen die we kunnen trekken uit de ramp bij Moerdijk, betrekken we nadrukkelijk bij de aanpak van de

provinciale handhaving en bij de vorming van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's).

Ook de aanpak van de ontwikkelopgave Vitaal Platteland is hier een voorbeeld van. Het opstellen van het Koersdocument, de uitwerking van de adviezen van de commissie Van Doorn, de realisatie van de ombuigingen Agenda van Brabant, de uitwerking van de Landschappen van Allure én de herziening van het Natuur & Landschapsbeleid: al deze onderwerpen pakken we in samenhang op. Daarbij houden we rekening met ontwikkelingen op het terrein van leefbaarheid, gezondheid, innovatie, recreatie en MKB.

18

Andere transities

Naar aanleiding van de Agenda van Brabant vonden er nog meer transities plaats. Zo vertaalden we de bezuinigingen en de provinciale rolverandering op het terrein van de sociale en culturele infrastructuur door in maatwerkplannen voor de aan de provincie gelieerde steuninstellingen en netwerkorganisaties. Ander voorbeeld: de vertaling van de consequenties van rijksontwikkelingen voor de overdracht van jeugdzorgtaken van provincie naar gemeenten.

Bij al deze transities zochten we naar gedeelde belangen; op een innovatieve manier en samen met stakeholders en partners. Van daaruit kwamen (en komen) we tot een aanpak om samen de resultaten te realiseren die goed zijn voor Brabant.

19

Overige ontwikkelingen

Behalve als overgangs- en transitiejaar kunnen we 2011 ook duiden als een jaar van onvoorziene omstandigheden en gebeurtenissen. De brand bij Chemie-Pack, het winterse weer, het boren naar schaliegas, de ondergrondse opslag van kernafval in België, de onderhandelingen met het kabinet Rutte over decentralisatie van natuurtaken, rechterlijke uitspraken over natuurvergunningen, het effect van het burgerinitiatief 'Megastallen Nee', het vertrek van MSD uit Oss: slechts enkele voorbeelden van gebeurtenissen die om betrokkenheid van de provincie vroegen. De provincie pakte hier haar rol en verantwoordelijkheid. Kenmerkend voor veel van deze gebeurtenissen is dat ze inwoners direct en emotioneel raken. Dat vraagt van de provincie en bestuurders een heel andere rolinvulling dan normaal in het reguliere beleid.

Daarnaast kreeg Nederland afgelopen jaar – na de bankencrisis – te maken met de euro- en schuldencrisis en kwamen we in een nieuwe economische dip terecht. De rijksoverheid ontkomt niet aan verdergaande bezuinigingen die ongetwijfeld ook hun weerslag hebben op onze provincie. Deze bezuinigingen vragen om ingrijpende beslissingen en maatregelen van ons bestuur, op basis van heldere en eenduidige prioriteiten.

Overall beeld realisatie 2011

22

Terugkijkend op 2011 concluderen we dat veel van wat we ons hadden voorgenomen is gerealiseerd. Het vorige bestuursakkoord is op enkele doorlopende projecten na afgerond, de in de begroting 2011 geplande prestaties zijn voor het overgrote deel gerealiseerd en de uitwerking van “Tien voor Brabant” hebben we voortvarend opgepakt. Daarmee hebben we dit eerste jaar een belangrijke eerste stap gezet op weg naar een provincie die wil behoren tot de Europese top 5 van kennis- en innovatieregio's. Soms al in de vorm van concrete resultaten, maar in veel gevallen nog in de vorm van processtappen op weg daarnaar toe.

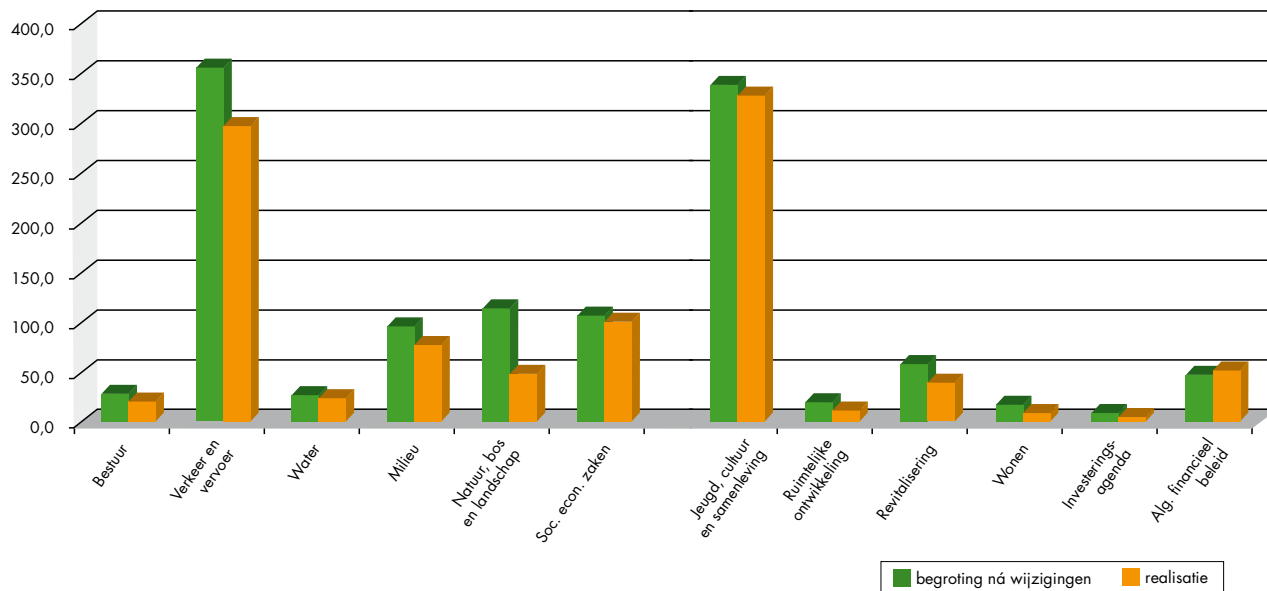
Dit beeld wordt ook bevestigd in de financiële realisatie over 2011 met een weliswaar substantiële, maar relatief geringe onderbesteding van middelen. Geschoond voor onttrekkingen uit en stortingen in reserves gaat het om een bedrag van onderbesteding van ca. € 27,7 miljoen op een totale begroting van ruim € 1,0 miljard. Deze onderbesteding wordt veroorzaakt door - in hoofdlijnen - twee factoren.

Ondanks eerdere pogingen realistischer te plannen, blijkt dat wij bij het opstellen van de begroting 2011 op dit punt nog steeds te voortvarend en ambitieus zijn geweest. Overigens is de vermindering van het aantal en het bedrag aan overhevelingen een positief lichtpunt. Gecombineerd met de hernieuwde inzet in het kader van het opstellen van de begroting 2012, verwachten

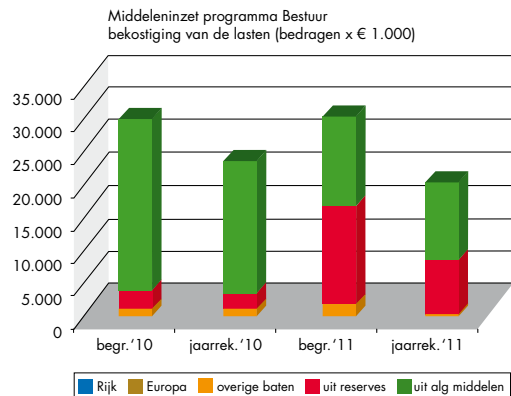
23

wij op dit punt de komende jaren successievelijk (verdere) stappen te maken. De tweede factor betreft onze afhankelijkheid van derden in combinatie met de (lange en) niet altijd te voorspellen doorlooptijd van procedures.

Begroting na wijzigingen versus realisatie (bedragen x € 1 miljoen)

Bestuur

Doelstelling

De kwaliteit van de Brabantse samenleving; daar staan we als provincie voor. In het belang van Noord-Brabant én de Brabanders. We doen dit door ons te richten op de kwaliteit en zichtbaarheid van ons eigen bestuurlijk functioneren, door in te zetten op de kwaliteit van het openbaar bestuur in onze provincie en door samen te werken met andere (overheids)partners. Het goed uitvoeren van taken op het gebied van openbare orde, veiligheid en rampenbestrijding, is daar een specifiek onderdeel van.

Algemeen beeld 2011

De kwaliteit en zichtbaarheid van ons eigen bestuurlijk functioneren vraagt onze voortdurende inzet. Daarbij maken we steeds meer gebruik van moderne middelen, zoals social media en de mogelijkheden van internet (doorontwikkeling www.brabant.nl) en investeren we in samenwerking met en tussen partners. In 2011 legden we een stevige basis voor de komende jaren.

Resultaten 2011

Hierna beschrijven we puntsgewijs de meest in het oog springende resultaten die het afgelopen jaar bijdroegen aan het (op termijn) bereiken van de doelstellingen.

Figuur 1 Middeleninzet Bestuur

Zichtbaarheid

- De geplande corporate activiteiten rond verkiezingen werden met succes uitgevoerd; 93,1% van de Brabantse kiezers was op de hoogte.
- Via Merk Brabant verbeterden we de bekendheid en het imago van Noord-Brabant; deze stegen licht ten opzichte van de eerste meting in 2008.

Bestuursstructuur

- De fusie van Lith met Oss werd afgerond.
- Samen met de Vereniging van Brabantse Gemeenten pakten we Krachtig bestuur in Brabant (*UA1*¹ en *UA2*) voortvarend op. Doel hiervan is gemeenten een spiegel voor te houden en te stimuleren en faciliteren over hun bestuurlijke toekomst na te denken. Dit resulteerde in een aanpak voor een fasegewijze doorlichting van gemeenten. Ook formeerden we een adviescommissie.
- We bespraken de Brabantse uitgangspunten voor vernieuwing van het interbestuurlijk toezicht (*UA3*) met gemeenten en communiceerden deze met de statencommissie.

Openbare orde en veiligheid

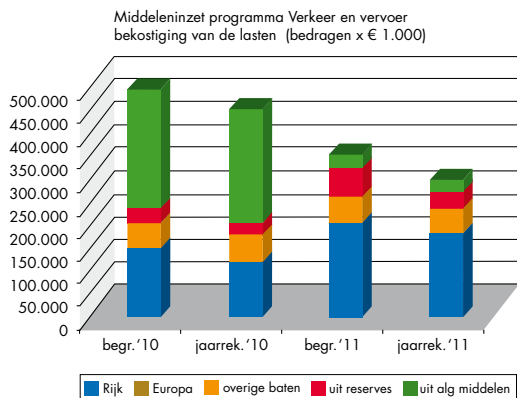
- De Wet Bibob werd in de organisatie geïmplementeerd en is volop in bedrijf. Er zijn 17 eigen onderzoeken en vier verdergaande Bibob-procedures gestart. Ook is er één ontwerpbeschikking tot intrekking van een vergunning genomen.
- In 2011 stelden we, samen met de voorzitters van de drie Brabantse veiligheidsregio's een Brabantse Taskforce natuurbranden in. In deze taskforce werken verschillende publieke en private partijen samen ter verbetering van de natuurbrandbeheersing. Ook onze Vlaamse bureaus zijn bij de taskforce betrokken.
- Naar aanleiding van de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk werd een tijdelijk bestuurlijk overleg gestart waarin de provincie Noord-Brabant, de gemeente Moerdijk, het Havenschap en de veiligheidsregio Midden- en West Brabant vertegenwoordigd waren. Vooruitlopend op de uitkomsten van verschillende onderzoeken werden door dit overleg al de nodige maatregelen voorbereid.

Bestuurlijke samenwerking

- Strategische agenda Brabantstad: samen met de vijf grote steden herformuleerden we de positionering en organisatie van Brabantstad.
- Afronding Samen investeren in Brabantstad en West-Brabant: we monitorde de voortgang van projecten, gericht op realisatie in uiterlijk 2013.

¹ UA x staat voor het nummer van het betreffende speerpunt in de Uitvoeringsagenda (UA)

Verkeer en vervoer

Doelstelling

Voor versterking van de economie en het waarborgen van de leefbaarheid is een goede bereikbaarheid cruciaal. In dit kader werken we aan een betere bereikbaarheid van deur tot deur, aan meer veiligheid binnen het verkeers- en vervoerssysteem en aan het vergroten van de leefbaarheid rondom provinciale wegen.

Om de bereikbaarheid van Brabant op langere termijn te waarborgen zetten we in op twee thema's:

- bereikbaarheid in ruimtelijk perspectief.
- het juiste vervoermiddel op het juiste moment.

Algemeen beeld

De provincie ligt op koers als het gaat om de doelstellingen uit het PVVP (Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan). Zoals gepland droegen de in 2011 gerealiseerde prestaties hieraan bij: de ingeplande maatregelen voerden we grotendeels uit. Bij de cofinanciering van gemeentelijke projecten zagen we een onderbesteding; deze projecten vergen een langere voorbereidingstijd, waardoor uitvoering (en afrekening) in latere jaren plaatsvinden.

Figuur 2 Middeleninzet Verkeer en vervoer

Resultaten 2011

Bouw

- De provincie maakte de komomleidingen in Oudenbosch, Zundert en Haps financieel mogelijk (UA27).
- Onderhoud: de gladheidsbestrijding begin 2011 verliep in Noord-Brabant goed, ondanks de zoutcrisis in Nederland.
- In het kader van de investeringsimpuls (€ 400 miljoen) uit het vorige bestuursakkoord werd het ontwerp van de N261 (Eftelingweg) afgerond en de aanbesteding gestart (UA27), de N329 (Weg van de Toekomst) werd aanbesteed en de uitvoering gestart.
- Er werd een forse voortgang geboekt in de ontwikkelingen rond de grote infrastructurele werken die uit het Spaar- en Investeringsfonds worden bekostigd (Ruit om Eindhoven, verbreding N279 Den Bosch - Veghel en de N69 Eindhoven - Lommel) (UA43).

Openbaar vervoer

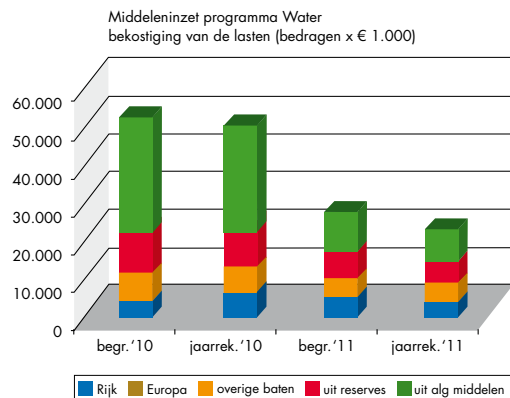
- Het Openbaar vervoer (OV) groeide in kwaliteit en in kwantiteit (UA26).
- Sociale veiligheid en klantwaardering ontwikkelden zich positief.
- De toegankelijkheid van haltes verbeterde: 51% van de geprioriteerde haltes is aangepast.
- De OV-chipkaart trad in werking en vanaf 3 november is de strippenkaart afgeschaft (UA26).

- Het Brabants tarievenhuis voor bustarieven werd gerealiseerd (UA26).
- DRIS-panelen (digitaal reizigers informatiesysteem) werden opgeleverd en in werking gesteld.

Overig

- Fiets: Den Bosch is fietsstad van Nederland, we verstrekten subsidies aan gemeenten voor verbetering van fietspaden en oversteekplaatsen, we realiseerden diverse projecten zoals Ruimte voor de fiets, Duurzame oplaadpunten, FixIt en Pilot elektrische OV-fiets (UA29).
- Verkeersveiligheid: er was sprake van een dalende tendens bij het aantal dodelijke verkeersslachtoffers: van 137 in 2008 naar 117 in 2010 (UA29).
- Omlegging Zuid-Willemsvaart (de werkzaamheden werden gestart) en verbetering Wilhelminakanaal (aanbesteding gestart) ondersteunen verhoging multimodaliteit (UA27).
- Beter Benutten: in het verlengde rijksprogramma zijn concrete projecten toegekend, zoals praktijkproef Smart in-car (UA29).
- Proef Spitsmijden Eindhoven - Den Bosch was succesvol de 1.600 deelnemers maakten een derde minder ritten in de spits (UA29).

Water

Doelstelling

De provincie zorgt ervoor dat het water bijdraagt aan een gezonde omgeving voor mens, dier en plant. In die omgeving kunnen we veilig en comfortabel wonen en is er ruimte voor economische en ecologische ontwikkeling. Hiertoe werken we gericht aan drie doelstellingen:

- schoon grond- en oppervlaktewater voor iedereen;
- een adequate bescherming van Brabant tegen overstromingen;
- de juiste hoeveelheid water voor Brabant.

Algemeen beeld

De uitvoering van de beleidsprestaties is zodanig conform de planning dat verwacht wordt dat de effecten bereikt kunnen worden. Begin 2013 zal een uitgebreide toestandrapportage worden opgeleverd. Uitzondering betreft de ILG-doelen (Investeringsbudget Landelijk Gebied) die gefinancierd worden uit rijksmiddelen, vanwege het deelakkoord Natuur. In 2012 wordt bekeken welke nieuwe afspraken nodig zijn binnen de bestuursovereenkomst met de waterschappen om het doelbereik haalbaar te maken.

Figuur 3 Middeleninzet Water

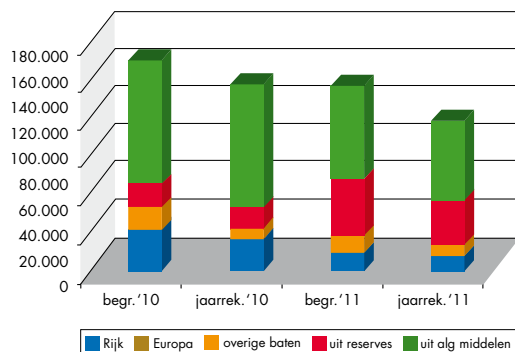
Resultaten 2011

- Deltaprogramma; we leverden inbreng voor de gebiedsprogramma's Zuidwestelijke Delta en Rivieren en voor het programma Zoetwater (UA19).
- Hoogwaterbescherming: rapportages toetsing primaire waterkeringen, veiligheidsstudies dijkeringen en beheersplan Overstromingsrisico's zijn opgeleverd (UA20).
- Internationale samenwerking: bijdrage geleverd aan projecten waterveiligheid in regio's (Flinkman), Watercore en innovatief Waterbeheer (UA20).
- Uitvoering Provinciaal Waterplan: onderzoek naar bescherming van industriële winningen uitgevoerd, begrenzing van Natte Natuurparels en subsidie-regeling voor venherstel vastgesteld (UA20).
- Bestuursakkoord Water (landelijk); nieuwe afspraken tussen het Rijk, de Unie van Waterschappen, het IPO en de VNG zijn gemaakt over waterbeheer.

Milieu

Middeleninzet programma Milieu
bekostiging van de lasten (bedragen x € 1.000)

Figuur 4 Middeleninzet Milieu

Doelstelling

Met onze taken op het terrein van milieu dragen we bij aan een gezonde omgeving voor mens, dier en plant. Hierbij richten wij ons op:

- het borgen van de fysieke leefomgeving;
- het bevorderen van duurzaamheid;
- een Brabants platteland waar het goed wonen, werken en recreëren is;
- de verbetering van het naleven van vergunningen.

Algemeen beeld

In 2011 zijn de meeste Schoon Brabant projecten afgerond. Deze projecten leggen een basis voor verdere duurzame ontwikkelingen. Het Provinciaal Milieuplan is vastgesteld en legt de basis voor een komende bestuursperiode. Gezondheid heeft hierin een prominente rol gekregen. Verder heeft in 2011 de Commissie Van Doorn haar advies opgeleverd, waaruit het Verbond van Den Bosch voortgekomen is.

Resultaten 2011

- Het Provinciaal milieuplan (PMP) is opgesteld (UA15).
- Het programma Schoon Brabant is afgerond:
 - Gezond en Veilig: landmarks innovatief groen (Multi Functionele Accommodatie Tilburg, daktuin ZLTO), drie frisse scholen, energiezuinige woningen, website voor luchtkwaliteit;

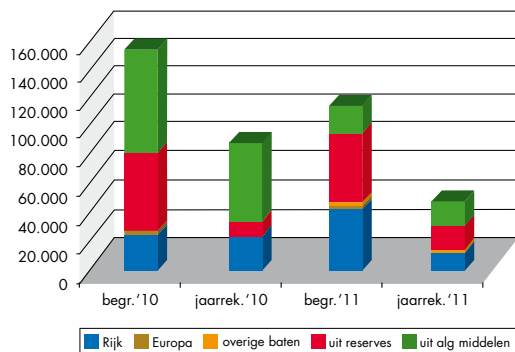

- Proeftuinen: start nieuwbouwwijk in Roosendaal, energyweb in Moerdijk, biomassa Den Bosch, Weg van de Toekomst.

- Landbouw (*UA4*): Koersdocument, de uitwerking van de adviezen van de commissie Van Doorn, de realisatie van de ombuigingen Agenda van Brabant, waarbij we rekening houden met ontwikkelingen op het terrein van leefbaarheid, gezondheid, innovatie, recreatie en MKB.
- Veiligheid leefomgeving: we startten een verkenning naar de ontwikkeling van een visie op de ondergrond voor de opslag van kernafval en schaliegaswinning.
- Het Handhavingsplan 2008-2011 is uitgevoerd, waarbij de provincie naam maakte met haar systeemgericht toezicht (*UA18*).
- Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD): in 2011 is overeenstemming bereikt over de hoofdstructuur. Nationale afspraken zijn naar Brabant vertaald. Dit resulteerde in drie RUD's in Brabant; het kwartiermaken is daar gaande (*UA16*).

Natuur, bos en landschap

Middeleninzet programma Natuur, bos en landschap
besteding van de lasten (bedragen x € 1.000)

Doelstelling

Behalve op een gezonde leefomgeving voor mens, dier en plant, richten we ons op het bevorderen van de biodiversiteit. We streven naar een samenhangend netwerk van natuurgebieden, biodiversiteit en landschappen met een regionale identiteit.

Algemeen beeld

We stelden de startnotitie Herziening natuur- en landschapsbeleid vast. Verder heeft 2011 in het teken gestaan van onduidelijkheid omtrent het Deelakkoord Natuur, waardoor op dit programma uiteindelijk een groot deel van de voor EHS geraamde middelen nog niet besteed zijn.

Resultaten 2011

De onderstaande ontwikkelingen hadden het afgelopen jaar hun weerslag op de resultaten.

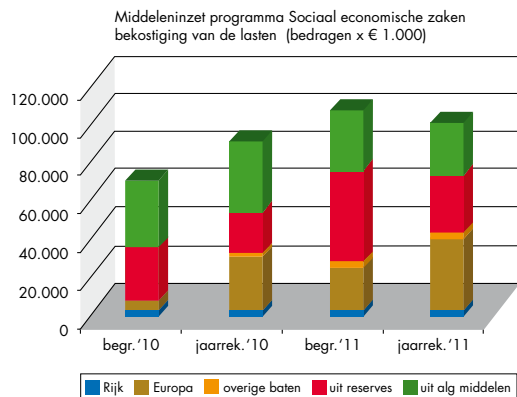
- Er is veel tijd en energie gestoken in de onderhandelingen over het Decentralisatie-akkoord Natuur. In afwachting van de uitkomsten daarvan is het ILG-budget bevroren en heeft de grondverwerving nagenoeg stilgelegen (UA12).
- De afronding Natura 2000 beheerplannen is vertraagd als gevolg van jurisprudentie betreffende de stikstofparagraaf (UA14).

Figuur 5 Middeleninzet Natuur, bos en landschap

- Het aantal vergunningaanvragen Natuurbeschermingswet is explosief gestegen naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State;
- Gezien alle in- en externe ontwikkelingen is in 2011 besloten de actualisatie van het Natuur- en Landschapsoffensief 2002 om te vormen tot een nieuw integraal natuurdocument 'herziening natuur- en landschappenbeleid'.
- Voor de Brabantse landschappen (onderdeel van Schoon Brabant) functioneren drie stuurgroepen als basis voor verdere gebiedsontwikkeling.

Sociaal economische zaken

Figuur 6 Middeleninzet Sociaal economische zaken

Doelstelling

Er is steeds meer erkenning en acceptatie van de rol van de provincie als verantwoordelijke voor het (ruimtelijk) economische beleid. Vanuit deze rol werken wij aan een versterking van de economische structuur van Brabant. Onze ambitie: een topkennis- en innovatieregio worden. In 2011 zetten wij hier - mede ter afronding van het programma Dynamisch Brabant - op in via drie thema's:

- een beroepsbevolking met talent en ondernemerschap;
- een aantrekkelijk en internationaal vestigingsklimaat;
- een schone, slimme en concurrerende economie.

Algemeen beeld.

In 2011 slaagden we erin de geplande prestaties en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen grotendeels te realiseren. Daarnaast zetten we in 2011 (in het kader van 'Tien voor Brabant') voortvarend in op de uitwerking van het Economisch Programma Brabant (UA22). Hiermee zetten wij onze economische koers voor de komende jaren uit.

Resultaten 2011

Economische structuur

- Op weg naar een ontwikkelende en participerende provincie: invulling van de (her)bevestigde rol en verantwoordelijkheid van de provincie in het regionaal-economisch domein; verbindende aanjager van

integrale ontwikkelingen; uit te werken in het in 2012 vast te stellen Economisch Programma. In 2011 reeds zichtbaar in concrete projecten: bijvoorbeeld de voortvarende aanpak van het OLSP (Oss LifeSciencePark) waardoor het dreigende banenverlies door het vertrek van MSD is teruggebracht van 3000 naar 600 en er perspectief is op een duurzame ontwikkeling.

- Via bijvoorbeeld het project Starterslift is een bijdrage geleverd aan de valorisatie van kennis.
- De maatregelen in het kader van de kredietcrisis zijn geëvalueerd.
- Er vonden campusontwikkelingen plaats, zoals Dinalog, Green Chemistry Campus en Oss LifeSciencePark (OLSP) (UA24).
- De afwikkeling van de verkoop Essent (project Buren) is afgerond.
- Programma Dynamisch Brabant wordt doorgetrokken in Economisch programma.

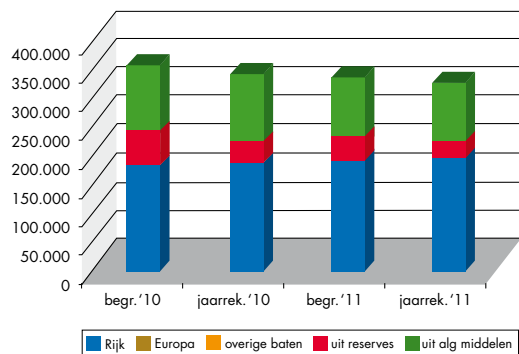
Internationalisering

- Er vonden (handels)missies plaats naar China en Turkije (UA25).
- We realiseerden Europese projecten in het kader van OP-Zuid en Interreg (zoals bijvoorbeeld Rotary Training Wings Centre en Metal Valley) (UA25).
- De internetsite Brabant Internationaal (www.brant.nl/internationaal) werd volledig vernieuwd en geactualiseerd.

Jeugd, cultuur en samenleving

Middeleninzet programma Jeugd, cultuur en samenleving
besteding van de lasten (bedragen x € 1.000)

Doelstelling

Zoals gezegd wil Brabant zich ontwikkelen tot kennis- en innovatieregio. Dan is het wel essentieel dat alle Brabanders (kunnen) participeren in de samenleving. Daarom werken we aan het verbeteren van het leefklimaat in dorpen en steden, het uitvoeren van onze wettelijke taak op het gebied van jeugdzorg en het versterken van Brabantse identiteit en de deelname aan kunst, media en sport in Brabant. Onze doelstellingen daarbij zijn:

- in Noord-Brabant kan iedereen meedoen aan de samenleving;
- Brabantse jongeren hebben goede ontwikkelings- en ontplooiingskansen;
- er is sprake van een bloeiend en boeiend cultureel leven.

Algemeen beeld.

De reguliere prestaties én de afronding van het programma Perspectiefrijk Brabant droegen bij aan het (op termijn) bereiken van de gestelde doelstellingen. Daarnaast gaven we invulling aan de nieuwe koers als gevolg van de Agenda van Brabant en ronden we de kerntakendiscussie af.

Deze prestaties realiseerden we binnen de middelen die in totaal voor dit programma waren geraamd. De realisatie van IDOP's (Integrale Dorps- en Ontwikkelingsplannen) en de monumentenimpuls lopen tot 2013.

Figuur 7 Middeleninzet Jeugd, cultuur en samenleving

Resultaten 2011

Invulling nieuwe koers

- De provincie maakte investeringsplannen voor 2018 Brabant (*UA40*), het Sportplan Brabant 2016 (*UA41*) en Grote Erfgoedcomplexen (*UA42*), (zie hoofdstuk 11 Investeringsagenda). De uitvoering werd gestart.
- We gaven invulling aan de nieuwe rol van het sociale domein als meekoppelend belang; bijvoorbeeld met de verkenning van het thema gezondheid (*UA34*).
- We begeleidde de implementatie van de bezuinigen bij aan de provincie gelieerde steuninstellingen.
- We investeerden in duurzame nieuwe allianties, inclusief de internationale dimensie daarvan.

52

Voorbeelden zijn Slimme Zorg waar een breed scala aan ketenpartners, inclusief eindgebruikers, zijn betrokken bij ICT-toepassingen in de zorg en waar ook internationaal duurzame netwerken en relaties zijn ontstaan (*UA33*). Ander voorbeeld: het Brabantbod, waarin culturele instellingen in Brabant de handen ineen slaan om ondanks minder geld toch kwaliteit te borgen.

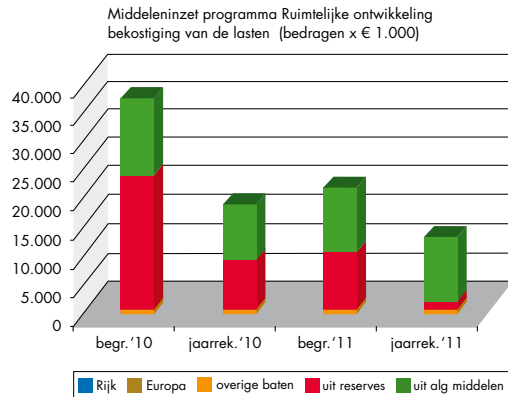
- We investeerden in kennisdeling (voorbeelden zijn de transitie van de jeugdzorg (*UA35*), de toepassing van het instrument Pleio en de regionale leerbijeenkomsten leefbaarheid).
- We gaven invulling aan verschillende vormen van burgerparticipatie (zoals IDOP's).

Afronding vorige periode

- Monumentenimpuls 1 en 2 en beleidsregel Cultureel Erfgoed: 224 restauraties gerealiseerd of in uitvoering (afronding in 2012/2013).
- Afronding van elf projecten Slimme Zorg.
- Er werden in 2011 al vier IDOP's afgerond; 70 zijn er nog in uitvoering (afronding in 2012/2013).
- Programma Jeugd: door gezamenlijke inspanningen met partners in het werkveld, en ondanks de bezuinigingen, bleef de wachtlijst stabiel laag. Ook kwam de jarenlange groei in de geïndiceerde jeugdzorg tot stilstand.

53

Ruimtelijke ontwikkeling

Doelstelling

Met de uitvoering van deze kerntaak richten we ons op het stimuleren en borgen van een zorgvuldig ruimtegebruik in Noord-Brabant. We vullen dit in op de volgende manieren:

- ontwikkelen: thematische opgaven in een gebied in samenhang oppakken;
- ordenen: definiëren van de provinciale ruimtelijke structuur;
- beschermen: het beschermen van gebiedswaarden met een provinciaal belang;
- regionaal samenwerken: borgen van de noodzaak tot afstemming van lokale ingrepen;
- stimuleren: door kennisoverdracht, communicatie en overleg.

Algemeen beeld

De provincie heeft in de structuurvisie RO zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit als basisprincipes gedefinieerd. In een continu proces werken we hieraan samen met onze partners. Zo maken we ieder jaar programmeringsafspraken in de RRO's (Regionale Ruimtelijke Overleggen). Daarnaast hebben wij aanzienlijke voortgang gemaakt in de ontwikkeling van de gebiedsopgaven van de structuurvisie. Tevens houden we toezicht op de gemeenten middels de Verordening Ruimte.

Figuur 8: Middeleninzet Ruimtelijke ontwikkeling

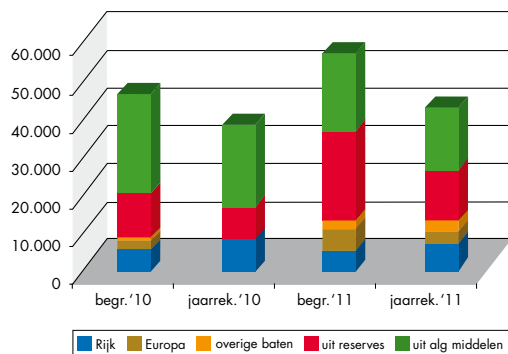

Resultaten 2011

- De Verordening Ruimte werd in de praktijk gebracht. Daarmee gaven we invulling aan de nieuwe rol, wat onder meer tot uitdrukking kwam in reactieve aanwijzingen. Gelet op onze nieuwe rol is dit een positief signaal; daarnaast ondernamen we actie aan de voorkant om gemeenten te leren omgaan met de verordening.
- We operationaliseerden de structuurvisie.
- Coördinatie gebiedsopgaven (*UA8/39*) werd ter hand genomen. Verkenningen en preverkenningen werden uitgevoerd.
- Borging ruimtelijke kwaliteit: Mooi Brabant werd afgerond, de doelstellingen worden gecontinueerd in Mijn Mooi Brabant. Het Brabants Expertise-centrum Ruimtelijke Kwaliteit (BERK) werd in het leven geroepen.
- Vlaams Nederlandse Delta (*UA7*). Samenwerkings-overeenkomst is in december getekend.

Revitalisering landelijk gebied

Middeleninzet programma Revitalisering landelijk gebied
bekostiging van de lasten (bedragen x € 1.000)

Doelstelling

Een vitaal landelijk gebied (de 'achtertuin' van de steden) is enorm belangrijk voor het vestigingsklimaat in onze provincie. De revitalisering voeren we uit binnen het programma Landelijk Gebied (UA5). Binnen dit programma draait het om een beleids-terreinoverstijgende aanpak.

Algemeen beeld

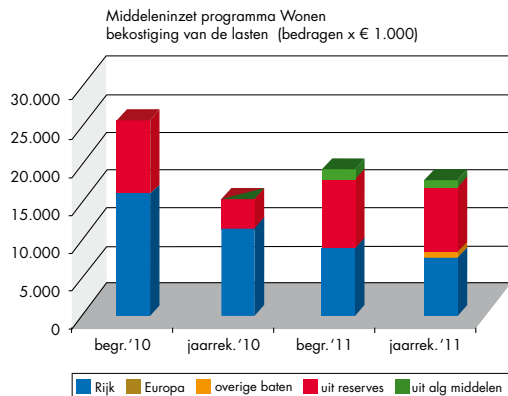
De uitvoering in het Programma Landelijk Gebied heeft in 2011 op lager dan gebruikelijk niveau doorgelopen. De belangrijkste reden hiervoor is dat eind 2010 door het rijk is aangegeven dat ten laste van het ILG geen nieuwe verplichtingen werden geaccepteerd. Als gevolg hiervan hebben wij eind 2010 een subsidie-pauze, alsmede een aankoop- en ruilpauze ingesteld. Verder is 2011 vooral te kenschetsen als het begin van de transitie. Een en ander is verwoord in het koersdocument Stad en Platteland.

Resultaten 2011

- Het koersdocument Stad en Platteland is in december vastgesteld (UA5).

Figuur 9 Middeleninzet Revitalisering landelijk gebied

Wonen

Figuur 10 Middeleninzet Wonen

Doelstelling

Een regionale woningmarkt die goed functioneert is cruciaal voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Vanuit dit provinciaal belang richten wij ons op een woningaanbod dat goed aansluit niet alleen op de kwantitatieve vraag, maar ook op de kwaliteitswensen van de woonconsument.

Algemeen beeld

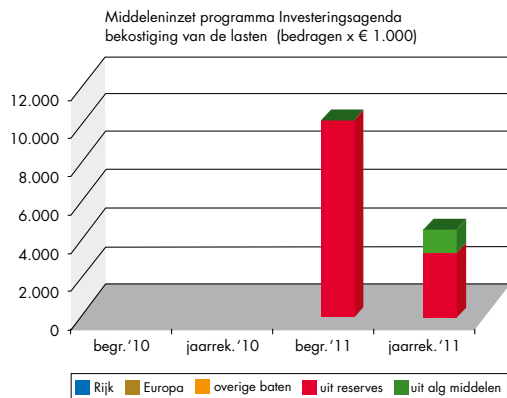
Als gevolg van de crisis is er sprake van een stagnerende woningmarkt. Ook in 2011 hebben wij met de gemeenten in de RRO's (Regionale Ruimtelijke Overleggen) afspraken gemaakt over de woningbouwprogrammering. Deze afspraken worden gemaakt op basis van de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose. Een nieuwe prognose is in het najaar van 2011 uitgekomen en in januari 2012 vastgesteld.

Resultaten 2011

De meest in het oog springende resultaten die het afgelopen jaar bijdroegen aan het (op termijn) bereiken van de gestelde doelstellingen waren:

- De woningbouwmaatregelen zowel consumenten- als producentenmaatregelen zijn in 2011 afgebouwd;
- Er is sprake van goed functionerende RRO's, waarbinnen onderwerpen als krimp, woningen en kantoren aan bod komen.
- Binnen de Subsidieregeling collectief particulier opdrachtgeverschap werden 186 subsidies verleend. De regeling is voortgezet in het nieuwe bestuursakkoord.

Investerings- agenda

Figuur 11 Middeleninzet Investeringsagenda

Doelstelling

De investeringsstrategie 'Brabant investeert in de toekomst' is onderdeel van de Agenda van Brabant. Met de investeringsstrategie willen wij de structuur van onze provincie op een aantal onderscheidende kwaliteiten duurzaam versterken. We concentreren ons daarbij op het bijzondere leef- en vestigingsklimaat van Brabant.

Algemeen beeld

In 2011 hebben wij de uitwerking van de 5 investeringsvoorstellen, Energietransitie, Landschappen van Allure, 2018Brabant, Sportplan Brabant 2016, Grote Erfgoedcomplexen (totaal investeringsbudget € 280 mln.) en het Spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur (€ 50 mln. per jaar over 15 jaar) opgepakt. De besluiten van Provinciale Staten van eind 2010 over deze voorstellen zijn hiervoor uitgangspunt geweest.

Resultaten 2011

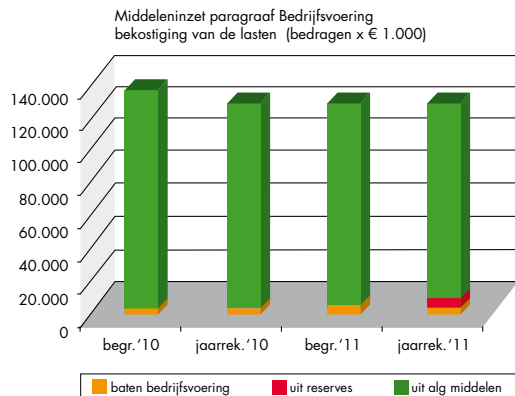
- Energietransitie (*UA38*): Solliance is gestart en de Green Chemistry Campus is geopend
- Landschappen van Allure (*UA39*): na een eerste aanzet vanuit de regio voor een programma in 2011, heeft eind 2011 op verzoek van de provincie een intensieve kwaliteits- en verdiepingsslag plaatsgevonden. Dit leidt in 2012 tot een uitvoeringsprogramma

dat aan PS wordt aangeboden.

- 2018BRABANT (UA40): de provinciale bouwsteen Culturele Hoofstad is afgerond en het Plan Bidbook-fase en de Artistieke visie zijn vastgesteld
- Sportplan Brabant 2016 (UA41): 3 accommodaties als trainingslocatie voor de Olympische Spelen in Londen ondersteund. Plannen zijn uitgewerkt en vastgesteld, een startbijeenkomst met veel partners georganiseerd.
- Grote Erfgoedcomplexen (UA42): locaties met een herbestemmingsopgave geïnventariseerd, criteria vastgesteld en investeerders en participanten in beeld gebracht.
- Spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur (UA43): structuurvisie deel D “Brainport Oost” inclusief Plan MilieuEffectrapportage NoordOost-Corridor (NOC) vastgesteld; project MER en Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor N279 –Noord (’s-Hertogenbosch-Veghel) opgesteld; structuurvisie deel E grenschorridor N69 voor inspraak vrijgegeven.

Bedrijfsvoering

Doelstelling

Bedrijfsvoering schept de voorwaarden voor een optimaal verloop van de primaire processen en draagt daar ook zelf aan bij. Dit doen we door te werken aan een goede, professionele overheidsorganisatie met de volgende kenmerken:

- open, transparant en toegankelijk;
- betrouwbaar en integer;
- relatiegericht;
- resultaatgericht, effectief en efficiënt.

Algemeen beeld

We liggen op koers voor het bereiken van de gestelde doelen. Voor een groot deel realiseerden we de prestaties die stonden gepland voor 2011, binnen de budgettaire kaders. Daarnaast legden we – binnen het programma Organisatieontwikkeling – extra accent op een verdere verbetering van de bedrijfsvoering en op talentontwikkeling.

Figuur 12 Middeleninzet Bedrijfsvoering

Resultaten 2011

De uitwerking van de Agenda van Brabant en het bestuursakkoord leiden tot een organisatie met deels andere taken, en met name met een andere taak- en rolinvulling. Dit vraagt om een andere ondersteuning door Bedrijfsvoering. Om dat mogelijk te maken bouwen we de bedrijfsvoeringsorganisatie om. Het plan van aanpak hiervoor rondde we in 2011 af. Dit plan van aanpak is erop gericht dat medio 2012 de nieuwe organisatie staat en werkt.

Daarnaast werken we via de lijnen “bedrijfsvoering” en “talentontwikkeling” aan inhoudelijke verbetering van de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering

- Het Brabant Magazine is online en het Brabantloket is operationeel.
- Het nieuwe werken:
 - Huis van Brabant: het ontwerp werd opgesteld en vastgesteld. 2012 staat in het teken van de aanbesteding en de voorbereiding van de uitvoering; vanaf 2013 vindt de daadwerkelijk realisatie plaats.
 - Werken op afstand (plaats- en tijdonafhankelijk werken). In 2011 troffen we de voorbereidingen; begin 2012 vond de belangrijke volgende stap plaats met implementatie van het Bring YourOwnPhone-concept
- De begroting 2012 volgens een nieuw model uitgebracht. Ook is er een online versie beschikbaar op internet.

Talentontwikkeling

- Het werken met Leer- en ontwikkelteams is als nieuwe werkvorm geïmplementeerd.
- We voerden het nieuwe opleidingshuis in.
- Via het Flexnetwerk ondersteunen en stimuleren we een flexibele inzet van medewerkers op nieuwe klossen.

Contact

70

Contactgegevens

Provincie Noord-Brabant
Afdeling Communicatie
Telefoon (073) 681 25 10
Email agenda@brabant.nl

Website

www.brabant.nl

Grafisch ontwerp

Van Riet Ontwerpers

April 2012

71

